

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som främjar statens personalsäkerhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att statstjänstemannalagen och säkerhetsutredningslagen ändras. I lagarna föreslås ändringar som främjar personalsäkerheten vid statens ämbetsverk. Det föreslås att till statstjänstemannalagen fogas en förtydligande bestämmelse om den oförvitlighet som krävs av en tjänsteman under anställningsförhållandet samt om tjänstemannens förmåga att sköta sina uppgifter på ett oberoende och också i övrigt tillförlitligt sätt. För att säkerställa vad som nämns ovan föreslås det att till lagen fogas en möjlighet för det ämbetsverk som är arbetsgivare att i detta syfte ansöka om säkerhetsutredning av person som avses i säkerhetsutredningslagen i fråga om en tjänsteman. Genom de föreslagna ändringarna tillgodoses ämbetsverkens och samtidigt också rättskipningsmyndigheternas och laglighetsövervakningens behov att bedöma frågan mot en tydlig författningsbakgrund. I statstjänstemannalagen föreslås också andra ändringar som helheten och författningarnas aktualitet förutsätter. Det föreslås att till statstjänstemannalagens bestämmelse om krav på medborgarskap fogas vissa tjänstemän vid arbets- och näringsministeriet och vid ämbetsverk inom dess förvaltningsområde. I säkerhetsutredningslagen föreslås dessutom en ändring enligt vilken statliga ämbetsverk och vissa andra organisationer inom den offentliga förvaltningen ska ha samma ställning som till exempel ministerierna när det gäller uppgifter som fås ur registret över säkerhetsutredningar.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2027.

1.

Lag**om ändring av statstjänstemannalagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i statstjänstemannalagen (750/1994) 7 § 1 mom. 13 punkten, sådan den lyder i lag 1011/2018,

ändras 6 c § 1 mom., 7 § 1 mom. 10 punkten och 40 § 2 mom. 4 punkten, av dem 6 c § 1 mom. sådant det lyder i lag 283/2015 och 7 § 1 mom. 10 punkten sådan den lyder i lag 1011/2018, samt

fogas till lagen en ny 19 a § och till 40 § 2 mom. en ny 5 punkt som följer:

6 c §

I ett meddelande enligt 6 a § ska anges de uppgifter som hör till tjänsten samt de föreskrivna behörighetsvillkoren, dagen då ansökningstiden går ut och den myndighet till vilken ansökan ska riktas. I meddelandet ska nämnas huruvida tjänsten har inrättats vid en särskild enhet eller om den är gemensam för ämbetsverket, samt huruvida tjänstens eller tjänsteförhållandets uppgifter förutsätter en säkerhetsutredning av person enligt säkerhetsutredningslagen (726/2014).

7 §

Till följande tjänster kan endast finska medborgare utnämnas:

10) sådana tjänster vid arbets- och näringsministeriet eller Försörjningsberedskapscentralen som omfattar behandling av information som avses i lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp (172/2012), direktörstjänster och enhetschefstjänster som är direkt underställda Försörjningsberedskapscentralens generaldirektör och sådana tjänster vid Försörjningsberedskapscentralen som omfattar beredskaps- och förberedelseuppgifter, samt direktörstjänster som är direkt underställda Energimyndighetens överdirektör,

12) tjänsterna som direktör eller överdirektör som är direkt underställd generaldirektören för Transport- och kommunikationsverket, Trafikledsverket och Meteorologiska institutet samt sådana tjänster vid nämnda verk som omfattar beredskaps- och förberedelseuppgifter eller uppgifter som har en väsentlig betydelse för informations- och cybersäkerheten.

19 a §

En tjänsteman ska vara oförvitlig och får inte ha bindningar som äventyrar en ändamålsenlig skötsel av tjänsten, tjänsteförhållandet eller de uppgifter som hör till förordnandet, och tjänstemannen ska också i andra avseenden ha förutsättningar att sköta sina uppgifter på ett oberoende och också i övrigt tillförlitligt sätt. Myndigheten ska när den bedömer de krav som avses ovan som ställs på tjänstemän särskilt beakta kravens betydelse i förhållande till

myndighetens verksamhet. Bedömningen ska basera sig på en helhetsbedömning där tjänstemannens ställning och uppgifter ska beaktas.

För att säkerställa vad som föreskrivs i 1 mom. kan myndigheten ansöka om säkerhetsutredning av person för tjänstemän som arbetar i sådana uppgifter i fråga om vilka säkerhetsutredning av person är möjlig enligt säkerhetsutredningslagen.

Bestämmelser om tjänstemannens samtycke till en säkerhetsutredning av person finns i säkerhetsutredningslagen.

40 §

En tjänsteman kan dessutom avstängas från tjänsteutövning

4) omedelbart efter en uppsägning, om den gärning eller försummelse som ligger till grund för uppsägningen visar att tjänstemannen är till den grad olämplig för sin uppgift att tjänsteutövningen inte kan fortsätta eller om den fortsatta tjänsteutövningen under uppsägningstiden kan äventyra medborgarnas säkerhet,

5) om en säkerhetsutredning enligt 19 a § 2 mom. inte kan göras i fråga om en tjänsteman av orsaker som beror på tjänstemannen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 19 a § tillämpas på tjänster och tjänsteförhållanden som har besatts samt på förordnanden som har meddelats före ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om ändring av 50 § i säkerhetsutredningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i säkerhetsutredningslagen (726/2014) 50 § 2 mom., sådant det lyder i lag 931/2016, som följer:

50 §

Utlämnande av uppgifter ur registret över säkerhetsutredningar

Skyddspolisen får trots sekretessbestämmelserna på ett sätt som den godkänner med hjälp av teknisk anslutning lämna följande uppgifter ur registret över säkerhetsutredningar till en av republikens presidents kansli, av riksdagens kansli, av ett ministerium, av ett statligt ämbetsverk, av Folkpensionsanstalten samt av Senatfastigheter eller Försvarsfastigheter utsedd tjänsteman eller anställd för att behovet att skaffa en säkerhetsutredning ska kunna bedömas:

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20

Statsminister

Förnamn Efternamn

..minister Förnamn Efternamn